

بسمه تعالی

بررسی عناصر هویت ساز معماری بومی در تهران
(نمونه موردی محله امامزاده یحیی(عودلاجان شرقی))

نویسنده: الهام پرویزی

استادیار گروه معماری دانشگاه خوارزمی

Parvizi.e@gmail.com

چکیده:

یکی از مهمترین چالشهای بافت تاریخی، هویت زدایی در پی اقدامات نو است. از طرفی احیا و سرزندگی در بافتها نیاز به ساخت و سازهای جدید از جمله بناهای نو در جهت رفع نیازهای عملکردی و ... دارد. هویت آنگاه می تواند در کالبد معماری تحقق پذیرد و ارتقاء یابد که بدون تقلید مسیر آینده را در جهت گذشته بیابد. علاوه بر این شهر و بافتهای شهری مانند موجود زنده لایه های مختلفی دارند که لازم است جهت پویایی با یکدیگر هماهنگ گردند.

نوشتار حاضر در پی پاسخ به این پرسش که کدام یک از عناصر معماری زمینه را می توان مورد استناد قرار داد تا رشته هویت بافت ادامه یابد و منبع این استناد چیست. ابتدا از طریق مطالعات کتابخانه ای و منابع، به گردآوری مبانی نظری در حوزه هویت و نحوه تداوم آن و نیز بررسی و استخراج عناصر اصیل معماری تهران در منابع می پردازد. سپس از طریق مصاحبه عمیق با ۱۰ نفر از اهالی به صورت تصویری عناصری از معماری باارزش را که بیشتر مورد شناسایی اهالی قرار گرفته اند استخراج و در قالب پرسشنامه در حجم نمونه ۳۳۰ نفر از تمامی گروه های سکونت در بافت(جدید و قدیم) از طریق نرم افزار Spss مورد تحلیل قرار می دهد.

نتیجه تحلیل حاکی از آن است که تفاوت معناداری بین ذهنیت های با سکونت بالای ۴۰ سال و سایر گروه ها بر قرار است و نیز عناصر معماری در نما و جزئیات از بیشترین شناسایی و حیاط و معماری داخلی از کمترین شناسایی را شامل می شده است. لذا می توان در معماری های جدید بافت تاریخی از نشانگان تزئین و عناصر نما معماری قدیمی به طور صحیح و نه به صورت تقلید بلکه الهاماتی فرمهای جدید را استخراج نمود. در نتیجه این اقدام معماری جدید به سبب آشنایی، باعث افزایش تعلقات شهروندان و در نتیجه افزایش مشارکت و تداوم کیفیت هویت بافت تاریخی خواهد شد.

هویت کالبدی- بافت تاریخی- امامزاده یحیی(عودلاجان شرقی)-عناصر هویت ساز معماری